

Gyümölcsösök telepítése

- Területválasztás
 - Fajtaválasztás
 - Telepítés előkészítése
 - (Szaporítóanyag előállítása)
 - Telepítés
-
- Talajművelés
 - Trágyázás
 - Öntözés
 - Fitotechnika
 - Növényvédelem
 - Betakarítás
-
- Tárolás
 - Áruvá készítés

A telepítés menete

1. Területválasztás
 2. Fajtaválasztás
 3. Művelési rendszer megválasztása
 4. Ültetési anyag beszerzése
 5. Terület előkészítése
 6. Ültetés
- (Adminisztratív teendők)

Területválasztás

- Gyümölcsstermőhely kataszter
 - Termőtáj, természetközvetlen kérdésköre
 - A terület ökológiai adottságai ↔ gyümölcsfaj igénye
Ökológiai feltételek	Ökonómiai feltételek
• fényellátottság és hőmérsékleti viszonyok	• rendelkezésre álló tőke
• domborzati viszonyok – fekvés, környezethez viszonyított magasság	• piac
• fagyveszélyeztetettség	• infrastruktúra
• csapadék, jég gyakorisága	• úthálózat
• talaj	• <u>öntözhetőség</u>
• talajvíz magassága	• <u>munkaerő</u>
	• (gépellátottság)
	• (tárolókapacitás)

Fajtaválasztás szempontjai – értékmérő tulajdonságok

Áruérték (Gazdasági é.)	Termesztési érték
• termesztési (felhasználási) cél	• ökológiai igény
• külsín	• szárazság-, fagy-, stressz- és betegség tűrés → termékbiztonság
• konzisztencia	• növekedési erély
• beltartalom	• termőképesség, termőre fordulás ideje, termőkor hossza
• érési és fogyasztási idő	• virágzási, termékenyülési, kötődési sajátosságok
• tárolhatóság	• érésmenet
	• agro- és fitotechnikai igény
	• alanykompatibilitás
	• gépesíthetőség

Alanyválasztás szempontjai

- kompatibilitás és affinitás
- talajigény, mésztűrés, sótűrés
- (vízigény és szárazságtűrés)
- hidegtűrés és télállóság
- fajta növekedési erélyére és más tulajdonságaira való hatás
- talajban való rögzítés erőssége
- sarjadzási hajlam
- károsítókkal szembeni ellenállóság

Telepítéskori adminisztratív teendők

- talajalkalmassági vizsgálat, talajvédelmi terv
- tulajdoni lap, térképmásolat kikérése
- termőhely minősítés – NAIK-GYDKI → termőhelyi kataszterbe sorolás - NÉBIH (önerősnél nem kötelező)
- faiskolától igazolás a szaporítóanyag meglétéről (virusmentesség)
- FruitVeB támogatói véleményének megszerzése (önerősnél nem kell) → művelési ág váltás
- NÉBIH - talajvédelmi terv szakhatósághoz küldése
- telepítési szándék bejelentése (2018-tól nem engedély köteles) – járási hivatal (ültetvény kataszter)
- esetleges telepítési pályázattal kapcsolatos teendők
- termőre fordulás bejelentése – járási hivatal

Gyümölcs telepítéshez kedvező talajtulajdonságok

- **Kötöttség (A_K): 30-42**
- **Termőréteg vastagsága: 100-200 cm**
- **Heterogenitás, erodáltság arány: <10%**
- **Terület lejtése: 0-5%**
- **Talajvízszint mélysége: 1,0-1,5 m**
- **pH (KCl): 6-7**
- **Humusztartalom: 1,5 – 3,0 %**
- **CaCO₃ tartalom: 0-5%**

Kultúra megnevezése	Termőréteg vastagsága (cm)	Talajvízszint mélysége a felszíntől			Lejtésszög mértéke (%)	pH H ₂ O	Vízben oldható összes só (%)	Szőlő- lúgosság (%)	CaCO ₃ (%)	Humusztartalom (%)
		Homok	Vályog	Ágyag						
Alma*	<120	<130	<180	<200	<10	<4,7	>0,1	>0,05	>25	<0,5
Körte*	<120	<130	<180	<200	<10	<4,7	>0,1	>0,05	>20	<0,5
Birs	<100	<120	<150	<180	<25	<4,7	>0,1	>0,05	>20	<0,5
Szilva	<80	<100	<120	<140	<10	<5	>0,15	>0,05	>30	<0,5
Cseregye	<120	<150	<180	<200	<10	<5,5	>0,1	>0,04	>30	<0,5
Meggy	<120	<150	<180	<200	<10	<5,5	>0,15	>0,05	>30	<0,5
Ősdi szőlő kesztrőmönülő ágakon	<80	<150	<170	<200	<10	<5,5	>0,1	>0,05	>30	<0,5
Kajszőlő	<100	<150	<180	<200	<10	<5,5	>0,1	>0,04	>30	<0,5
Dő Jajszőlő negra előny	<150	<150	<170	<200	<15	<5,5	>0,1	>0,05	>20	<0,5
Dő Jajszőlő negra előny	<150	<150	<170	<200	<25	<5,5	>0,1	>0,05	>20	<0,5
Hemlockia	<80	<100	<120	<140	<6	<5,5	>0,15	>0,04	>20	<0,5
Áfonya	<50	<70	<80	<100	<10	<4	>0,1	>0,00	>0	<0,5
Kiwi	<100	<120	<140	<160	<20	<5	>0,1	>0,00	>5	<0,5
Bodza	<100	<120	<150	<160	<10	<5	>0,15	>0,05	>30	<0,5

* Kiegészítő minősítési előnyök
Forrás: 90/2008. (XIV) rendelet alapján az új szabványok

2. szériás mérlesek

szőlőskert

GYÜMÖLCS TERMŐHELYI MINŐSÍTÉSI IGÉNYLÉSE

A helyszínelő név: _____
 cím: _____
 telefonszám: _____

Milyen változatban kész a helyszínelés? _____
 A helyszínelés időpontja: _____
 Milyen gémszerűségű talajszelést tervez? _____
 Magszórás: _____
 aláírás: _____

A szőlőföldmérték kétszáz tízöt kettő
 A terület szerepel az ÖSVT-ben: igen - nem
 Belső határolás: _____
 1 : 25 méter léptékű talajszelvény szám: _____
 A gémszerűség talajszelvény száma: _____
 Levegőtér talajszelvény felvétele: _____
 A helyszínelés vége: _____
 aláírás: _____

A gyümölcs termelési minisztérium előzetes vizsgálatát követően a területet a NAIK OTKI kőbánya (112) Budapest, Park 2. sz. www.termeszek.hu címen vizsgálhatjuk.

TERMŐHELYI KIJELŐLÉS

HELYSÉG: _____ MEGYE: _____

HRSZ: _____ TERÜLET: (ha) _____
 Faj: _____

ÉGTÁJ FÉLKÖR SIK É DNY NV K ENY DK E D

LEJTÉS* 0-4% 4-8% 8-12% 12% felett

VÍZSZINTYITOTT MAGASSÁG** Kiszáradék Nem emelkedik ki, de nem lefolytatja

TALAJ KÖTÖTTESÉGG** Homok Homok-vályog Vályog

TALAJTANI SZÁM: TERKÉP SZÁMA: TALAJVÍZ: Talajvédelmi terv: igen / nem

ÖNTÖZHETŐSÉG*** Megoldott Leberűs (év. vízjogi engedély) Nem megoldható

ÖNTÖZÉS MODJA*** Eszközök Csépegető Egyéb

JAVASOLT FAJOK: _____

MEGJEJEGYZÉSEK (a talajszelvény a területen készítésén, készlet állományon, stb.)

Tulajdonos: _____
 Név: _____
 Cím: _____
 Telefonszám: _____

A kijelölést kérte: _____
 Dátum: 2011. _____ Kijelölést végezte: _____

Felvételező neve: Beke István
 * - belső határolás alapján, ** - vízszelvény alapján, *** - vízjogi engedély alapján

Kötelező előírás a gyümölcs termesztési kataszterbe sorolására

1. Általános információk

2. A terület leírása

3. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

4. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

5. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

6. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

7. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

8. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

9. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

10. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

11. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

12. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

13. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

14. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

15. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

16. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

17. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

18. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

19. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

20. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

21. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

22. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

23. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

24. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

25. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

26. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

27. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

28. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

29. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

30. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

31. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

32. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

33. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

34. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

35. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

36. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

37. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

38. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

39. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

40. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

41. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

42. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

43. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

44. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

45. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

46. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

47. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

48. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

49. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

50. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

51. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

52. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

53. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

54. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

55. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

56. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

57. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

58. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

59. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

60. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

61. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

62. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

63. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

64. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

65. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

66. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

67. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

68. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

69. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

70. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

71. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

72. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

73. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

74. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

75. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

76. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

77. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

78. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

79. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

80. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

81. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

82. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

83. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

84. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

85. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

86. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

87. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

88. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

89. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

90. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

91. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

92. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

93. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

94. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

95. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

96. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

97. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

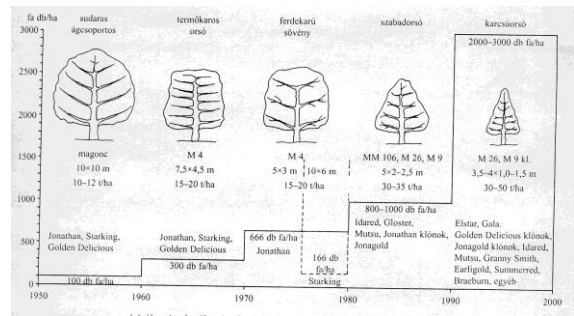
98. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

99. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

100. A terület talajvédelmi kataszterbe sorolása

Megnevezés	Telepítési rendszer			Termőfelület- és termésabályozás	
	ültetési rendszer	falak		metszés	Növekedés és termésabályozás
törzs-magasság		koronaforma			
	HAGYOMÁNYOS MŰVELÉSI RENDSZER				
négyes kérés	magas (120-140 cm)	ágcsoportos és szőrt állású sudaras korona	alakító (5-6 év)	koronariktítás	gyűrűzés törzsbemetszés
INTENZÍV MŰVELÉSI RENDSZEREK					
Kézi betakarítású					
friss gyümölcsöt termelő gyümölcsösök	széles soros	bokor (60-80 cm)	orsókoronák (természetes orsó, termőkaros orsó, kacsu orsó), soványek, katlan korona	gyorsított termőre fordítás (3-4 év), koronariktítás, termőrészfűtés	hajtáslekötözés kémiai növekedés-szabályozás,
Gépi betakarítású					
tartósító alapanyagot termelő gyümölcsösök	széles soros	Közepes (101-120 cm)	váza (tölcsér)	alakító (4-6 év), koronariktítás, termőrészfűtés	gyümölcs-riktítás kémiai érésszabályozás

Összefüggés a növekedési jelleg, a térigény és a fák hektáronként telepíthető száma között

Fajták növekedési jellege*	Térigény (m ²)	Fák száma (db/ha)
Középerős és erős növekedési erélyű fajták	30-100	100-333
Jól elágazódó, kompakt növekedésű fajták	10-30	333-1000
Semi-spur fajták	6-10	1000-1666
Spur fajták	3-6	1666-3333
Genetikailag törpe fajták	1-3	3333-10000

Ültetvény minimális tőszáma a termeléshez kötött támogatás igénybevehetőségéhez (9/2015 FM)

- 100 tó/ha – dió, gesztenye
- 280 tó/ha – meggy, cseresznye, kajsz
- 400 tó/ha – almafélék, őszibarack, nektarin, szilva, mogyoró, mandula
- 500 tó/ha – bodza
- 1.500 tó/ha – szeder
- 3.000 tó/ha – ribizskék, köszméte
- 5.000 tó/ha – málna
- 40.000 tó/ha - szamóca

Ültetési anyag beszerzése

- Összhang a faiskola termőhelyi és agrotechnikai helyzete és a telepítendő gyümölcsös lehetőségei között.
- Biztos eredetű, jeltáblázott, certifikált anyagot
- Vírusmentes, fertőzésmentes
- Tökéletes oltásforradás
- Kiszáradási jelek hiánya
- Beérett törzs és vesszők
- Átvett ültetési anyag szállítása és tárolása (hűtőtároló vagy verem) – kiszáradás elkerülése

Terület előkészítése

- Teljesítés, táblásítás: táblák, utak kitézése
- Területrendezés: felszíni egyenetlenségek megszüntetése, belvízrendezés, (teraszírozás)
- Talajelőkészítés: elővetemény kérdése, pihentetés kérdése, élő gyomok minél jobb eltávolítása
- Altalajlazítás
- Talajjavítás, Tápanyagfeltöltés: tápanyag-feltöltési szakvélemény alapján; (Talajfertőtlenítés)
- Tápanyagok és talajjavító anyagok bedolgozása: mélyszántással (ültetés előtt 2-3 hónappal, (40-) 60-70 cm mélyen) vagy ásógéppel
- Sorok és tőhelyek kitézése
- (Tartóoszlopok kihelyezése)

Ültetés

- időpontja késő ősszel vagy kora tavasszal
- kisebb felületeken kézi gödörásás
- gépi gödörkésztés
- ültetés előtti gyökérvisszamszítés (?)
- szaporítóanyag kiosztása, gödörbe helyezése
- beöntözés (10-20 l/tő)
- felkupacolás (ősz) vagy kitányérozás (tavasz)

Telepítési napló minimális tartalmi elemei:

Támogatást igénylő neve:

Támogatást igénylő Ügyfél-azonosító száma:

Ültetvény helyrajzi száma, blokkazonosítója:

Etelepített fajták megnevezése, számozása:

Telepítési térkép (sorok száma, tájolása)

Elvégzett gépi és agrotechnikai műveletek, azok elvégzésének időpontjai:

- ültetvénykivágás,
- talajelőkészítés
- tápanyag feltöltés (kijuttatás ideje, mennyisége)

.....

Kerítés, támrendszer kialakítása (ideje, felhasznált anyagok):

.....

Terület kijelölés-, ültetés ideje:

Elvégzett egyéb kézi munkák megnevezése, ideje

.....

.....

Telepítéshez kapcsolódó teendők

- Talajtakarás
- Vadkár elleni védelem
- Kerítés készítése
- Támbereendezés kialakítása
- Öntözőrendszer kiépítése
- Szükség esetén kiszolgáló épületek (szociális helységek, iroda, raktár, szín, tároló) építése

Telepítési költségek (VP-2-4.1.3.2.-16)

- Tervek 5 x 250 e. Ft
- Kivágás 200 e. Ft/ha
- Talajelőkészítés 300 e. Ft/ha
- Feltöltő trágyázás 500 e. Ft/ha
- Oltvány 800 – 5.000 Ft/db
- Ültetés 140 Ft/tő
- Kerítés 1.500 Ft/m
- Egyszerű támrendszer 1.500 Ft/ha
- Fóliás talajtakarás 40 e. Ft/ha
- Agroszövetes takarás 150 Ft/m²
- Mikro öntözőrendszer 700 e. Ft/ha
- Tápoldatozó rendszer 500 e. Ft/ha